

Digitalna knjižnica Slovenije

- Slovenska bibliografija
- Slovenska retrospektivna bibliografija člankov
- Zemljevidi slovenskega ozemlja
- Zbirka portretov znanih Slovenc in Slovencev
- Kopitarjeva zbirka slovanskih srednjeveških kodeksov
- Stari zvočni posnetki slovenske glasbe
- Slovensko novejše časopisje v polnem besedilu
- Tuja znanstvena in strokovna literatura

www.dlib.si

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA

Kocbek Edvard. Izbrano delo / Ed.
in uredil Franc Zadravec. - 1
knjiga, 1976. - 2 zv. (651 str., [2])
[naklada]

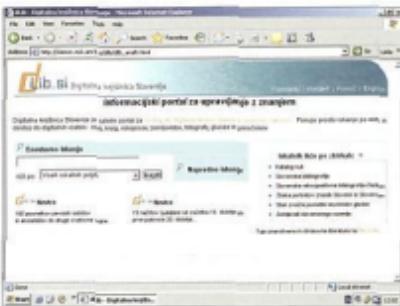
Pozitiv revolucionarjev izd. 1974. - 3300
Vladislav. Tvorcas revolucionarjev
Vladislav. Tvorcas revolucionarjev / 434.

"Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si je zasnovana kot temelj družbe znanja ter kot infrastruktura za potrebe vseživljenskega učenja prebivalstva."

mag. Lenart Šefinc, ravnatelj Narodne in univerzitetne knjižnice

"Prek skupnega in enotnega portala za upravljanje znanja ter na osnovi tehnologije, nastale v domačih podjetjih, omogoča dLib.si dostop do znanja in dragocenih kulturnih zakladov."

mag. Zoran Krstulović, pomočnik ravnatelja za vodenje strokovnega dela Narodne in univerzitetne knjižnice

Izdala in izdajalec: Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani

Za Izdajatelja:
Gradivo:
mag. Lenart Šefinc
dr. Mihail Gjovan
mag. Alenka Kovčič-Čalčić

mag. Simona Močnik-Sivik
mag. Mojca Šovnik
mag. Renata Šolar
mag. Karmen Stular Šoršek
mag. Gorazd Vadeb

Uredila: mag. Karmen Štular Šošek

Lektoriral: Helena Drewny
Oblikoval: mag. Žorka Prinčić
Tisk: Prezent d.o.o., Ljubljana
(ljubljana 2006)

Vse pravice za reproduciranje so pridržane izdajatelju

Informacijski portal za upravljanje znanja

KAJ JE DLIB.SI?

Digitalna knjižnica Slovenije je spletni portal za dostop do digitaliziranega znanja in kulturnih zakladov. Ponuja prosto iskanje po virih in dostop do digitalnih vsebin - revij, knjig, rokopisov, zemljevidov, fotografij, glasbe in priročnikov. Dostop do zbirk je brezplačen.

KOMU JE NAMENJENA DLIB.SI?

Vsem uporabnikom interneta. Še posebej privlačna je za raziskovalce, saj jima nudi obsežno virtualno zbirko gradiva iz različnih znanstvenih področij.

KAJ ENKRATNEGA PONUJA DLIB.SI?

- dostop do publikacij, ki so izšle na spletu, ter hiter in enostaven dostop do gradiva, objavljenega na klasičnih nosilcih;
- združuje raznolike zbirke z enotnim dostopom prek vaše delovne postaje in tako omogoča križno iskanje po zbirkah;
- rezultati iskanja so integrirani in predstavljeni v digitalni obliki;
- v knjižnicah shranjeno znanje tako postaja dostopenje, pri čemer vaša lokacija ni ovira za dostop do informacij;

- bolj ali manj poznane vsebine so tako dostopne vsakomur, medtem ko so dragoceni originali slovenstva varno shranjeni;
- Narodni in univerzitetni knjižnici ter celotnemu knjižničnemu sistemu omogoča nove metode in orodja na področju zbiranja, ohranjanja ter dajanja v uporabo pisne kulturne dediščine - tiskane in "digitalno rojene";
- z omogočanjem najširšega dostopa do virov, predstavlja neprecenljivo orodje za raziskovalno delo;
- zagotavlja podporo vseživljenjskemu učenju, znanstvenoraziskovalnemu delu, kulturnemu udejstvovanju in razvoju;
- utrjuje narodovo identiteto v virtualnem okolju;
- prispeva k prepoznavnosti in konkurenčnosti Slovenije v Evropski uniji.

KDO SODELUJE PRI RAZVOJU DLIB.SI?

1. del: NUK v sodelovanju z domačimi podjetji, ki ponujajo sodobno tehnologijo;
2. del: drugi javni zavodi na področju kulture in znanosti v sodelovanju z domačimi in tujimi podjetji, ki ponujajo sodobno tehnologijo.

KJE NAJDETE DLIB.SI?

Obiščite spletno mesto www.dlib.si.

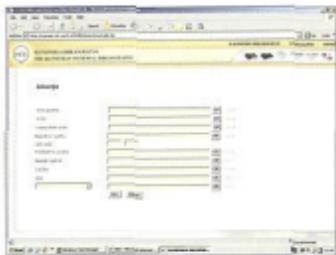
Slovenska bibliografija

70.000 ZAPISOV O DELIH, KI SO IZŠLA V SLOVENSKEM JEZIKU,
PRI SLOVENSKIH ZALOŽBAH ALI SO NJIHOMI AVTORJI SLOVENCI

Slovensko bibliografijo naši uporabniki uporabljajo na papirju od leta 1945 naprej, nekaj časa jih je bila na voljo tudi na CD-ROM-u. Pri uporabi obeh različic, so morali priti v prostore naše knjižnice in počakati na omejene izvode bibliografij. Danes je drugače.

Do Slovenske bibliografije lahko danes dostopate prek spletja od koderkoli in kadarkoli. S pomočjo prijaznega uporabniškega vmesnika lahko isčete gradivo po vsej podatkovni zbirki. Zbirka vam nudi popise gradiva, in sicer:

- knjige od leta 1989 dalje;
- zemljvide in atlase od leta 1990 dalje;
- muzikalije od leta 1990 dalje;
- audio-video gradivo od leta 1990 dalje;
- zvočne zapise od leta 1990 dalje;
- elektronske publikacije od leta 1990 dalje;
- drugo večvrstno gradivo od leta 1990 dalje.

Zbirko redno obnavljamo in dopoljujemo z zapisi retrospektivne bibliografije. Trudimo se, da bo zbirka vsebovala podatke o vsem gradivu, ki je izšlo v slovenskem jeziku ali je njegov avtor Slovenc ali pa ga je izdala slovenska založba.

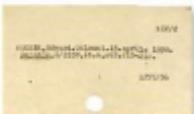
Slovenska retrospektivna bibliografija člankov

**300.000 ZAPISOV O ČLANKIH, KI SO IZŠLI V ČASOPISU,
V OBDOBUJU 1797-1945 NA OBMOČJU DANAŠNJE SLOVENIJE**

Uporaba te podatkovne zbirke vam omogoča najbolj zgoščene informacije o takratnem časopisu slovenskega naroda.

V zbirki med drugim najdete podatke o člankih, ki so bili objavljeni v prvem slovenskem časopisu Lublanske novice (1797-1800) in v časopisu Kmetijske in rokodelske novice, Illyrisches Blat, Dom in svet, Laibacher Zeitung, Ljubljanski zvon, Jutro in sveda vseh ostalih, ki so izhajali do konca druge svetovne vojne.

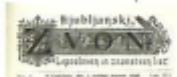
V zbirki najdete tudi zapise za tiste članke v slovensčini, ki so bili tiskani v časopisu izven Slovenije, kot so npr. Ameriški Slovenec, Ameriška domovina, Ameriška Slovenka, Soča in Besednik.

Z digitalno pripomiko

Revija za leposlovje, književnost in kritiko Ljubljanski zvon (1881-1941) je prva revija, katere članke boste našli v digitalni pripomiki. *Ko najdete iskan zapis o članku iz Ljubljanskega zvona, vas tam že čaka digitalna pripomika s polnim besedilom članka.*

Na odločitev, da kot prvo digitaliziramo revijo Ljubljanski zvon, je vplivalo veliko povpraševanje po reviji in posledično dotrajanošč posameznih izvodov zaradi velike izposojbe. Danes imate tako na voljo neomejeno število visoko kvalitetnih digitalnih kopij Ljubljanskega zvona na svojih računalniških postajah, medtem ko originalni izvodi varno počitajo v ustreznih skladališčnih prostorih.

Digitalizacija listkovnega kataloga starejših člankov

Bibliografske zapise o člankih smo iz klasičnega listkovnega (analognega) kataloga, ki ga hraniha v NUK-u, pretipkali v načrunalniške (digitalne) zapise. Sprva je bila celotna podatkovna zbirka shranjena na CD-ROM-u, od leta 2005 pa je dostopna prek spleta.

Digitalizacija Ljubljanskega zvona

Leto konjenje smo zaceteli s pripravom na nadgradnjo zbirke. Celotni smo se, da v zbirko vključimo digitalizirane člankove v polnem besedilu. Za začetek smo izbrali revijo Ljubljanski zvon.

15 NAČRTOV LJUBLJANE OD ZAČETKA 19. STOLETJA DO PRVE POLOVICE 20. STOLETJA

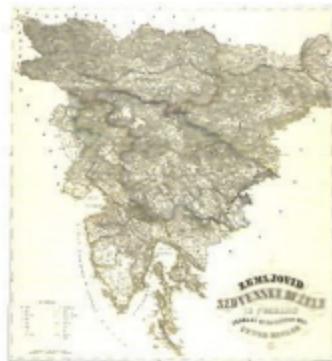
Prostorski razvoj Ljubljane, kot središča Kranjske, je nazorno prikazan na načrtih od začetka 19. stoletja do prve polovice 20. stoletja. Zemljemerci Dežman, Reiche, Floder, Koch so natančno beležili vsako spremembvo v prostorski rabi, in z njihovimi načrtovi beremo o rasti Ljubljane iz srednjeveškega jedra v nove predele.

50 ZEMLJEVIDOV SLOVENSKEGA OZEMLJA IZ OBDOBJA 1548-1924

V zbirki najdete zemljevide iz obdobja med 16. in 19. stoletjem, ki so dragoceni za nacionalno identitetno, kulturno dediščino in zgodovinski razvoj prikaza slovenskega ozemlja.

Avtorji zemljevidov so znani kartografi: Ortelius, Mercator, Coronelli (...), rodbine Bleau, Sanson in Homann, Valvasor, Haquet, Florjančič in Kozler so na osnovi lastnih meritev, potovanj in opazovanj ustvarili izvrnila kartografska dela in tako močno prispevali k pravilnejši kartografski podobi slovenskih dežel in uveljavitvi slovenskih geografskih imen.

90 PORTRETIRANCEV NA 900 PORTRETIH OD ZAČETKA FOTOGRAFIJE NA SLOVENSKEM DO DANAŠNJIH DNI

V zbirki najdete upodobitve najbolj znanih slovenskih pesnikov, pisateljev, znanstvenikov, glasbenikov, likovnih umetnikov in politikov, ki so se s svojimi deli vpisali v slovensko zgodovino. Med portreti so fotografije, razglednice, risbe in druge oblike upodobitve Ivana Cankarja, Frane Saleškega Finžgarja, Maksima Gasparija, Simona Gregorčiča, Zofke Kvedrove, Luize Pešjak, Mire Mihelič, Branke Jurce, Riharda Jakopiča, Franceta Prešernja, Otona Župančiča, Josipa Vidmarja, Ivane Kobilice in še mnogo drugih.

Upodobitve so delo znanih slovenskih fotografov: Pogorelca, Funkta, Zalarja, Rovška, Bertholda, Kunca, Vesela, Pelikana.... Reprodukcije originalov so delo likovnih umetnikov, med njimi Riharda Jakopiča in Božidarja Jakca.

S spletno aplikacijo vam omogočamo hitro in enostavno dostopnost do portretov, za katere je bilo zanimanje nekdaj izredno, medtem ko so občutljive originalne fotografije varno spravljene.

Portret je bil že od nekdaj eden izmed zanimivejših področij likovne umetnosti. Ko pa se je v času druge polovice 19. stoletja pojavila fotografija, je portret zasenčil malarstvo, predvsem slikarsko, likovno zvrst. Tisti, ki so se želeli čim bolj verodostojno upodobiti, so raje kot slikarjem zadeli zahajati v fotografiske atelje. Slovenci smo prvi fotografiski atelje dobili v Ljubljani, leta 1859, njegov lastnik je bil Ernest Pogorelc.

Kopitarjeva zbirka slovanskih srednjeveških kodeksov

34 SLOVANSKIH ROKOPISOV ZBIRATELJA JERNEJA KOPITARJA NA 13.300 SKENOGRAMIH

V digitalizirani zbirki najdete dragocene unikatne rokopise v glagolici, cirilici in v slovenščini. Večji del zbirke sestavljajo cerkvenoslovanski kodeksi južnoslovenske redakcije. Ogledate si lahko najstarejši rokopis zbirke, Supraseljski kodeks iz enajstega stoletja, ki je eden najstarejših, v cirilici napisanih, slovanskih jezikovnih spomenikov sploh.

Kopitarjeva zbirka slovanskih kodeksov vas popele med največje zaklade Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, ki je pomembna tudi v svetovnem merilu. Ena najstarejših zbirk ciriličnih rokopisov že dolgo časa predstavlja enkratno znanstveno orodje, z elektronskimi kopijami pa vam hkrati nudimo enostaven dostop do skrbno varovanih dokumentov.

Zbirko sestavljajo:

- 1 del znamenitega cerkvenoslovanskega kodeksa, Codex Suprasiensis, 11. stol., cirilica;
- 22 ciriličnih kodeksov srbske redakcije, 13.-15. stol.;
- 1 cirilski kodeks (triodium) makedonske redakcije, 13. stol.;
- 1 glagolski liturgični kodeks hrvaške redakcije, 13. stol.;
- 5 ciriličnih kodeksov bolgarske redakcije, 13.-15. stol.;
- 1 slovenski rokopis (Skalar), 1634;
- 3 jezikoslovni spisi o slovanskih jezikih.

Stari zvočni posnetki slovenske glasbe

100 POSNETKOV PEVSKIH SOLISTOV IN ANSAMBLOV DO DRUGE SVETOVNE VOJNE

Zbirka vam nudi poslušanje domače snemalne dejavnosti iz obdobja slovenske glasbene zgodovine, pretežno do druge svetovne vojne. Repertoar je omejen na ljudske pesmi v pripredah in na umetne skladbe, deloma še na "zabavne" prizore s petjem. Samostojne instrumentalne zasedbice so redke. To so posnetki s plošč, ki so jih največkrat izdala tuje založbe, kot so Columbia, Elektroton, Edison Bell Radio in His master's voice.

Slušni vir vam ponuja izhodišče za nadaljnje raziskave, bodisi za oris zgodovinskega in kulturno-loskega bodisi založniškega pomena in vloge diskografske produkcije v Sloveniji.

S klasičnimi gramofonskimi aparaturami teh posnetkov ne slišimo več. Sestavina šelak, iz katere so plošče narejene, je izjemno krhka in lomljiva. Digitalna tehnologija je prispevala k razmisljanju o migraciji zvočnega gradiva iz analognega na digitalni medij. V skladu z razsežnostjo elektronske tehnologije, prakso in izkušnjami v svetu ter zahtevami sodobne informacijske družbe, so bili zastavljeni večplastni cilji: omogočanje realne slišnosti zvočnega posnetka; ocilitevanje šumov in pokrov; ohranjanje posnetkov tudi na digitalnem mediju, primarni vir - šelak plošče učinkovito zaščititi in shraniti ter tako omogočiti oddaljen dostop. Na ravni temeljnih načinov revitalizacije, je izvršeno delo omogočilo revitalizacijo in dostopnost pozabiljene in tehnično nedosegljive slovenske glasbene dediščine.

V PRIPRAVI

Slovensko novejše časopisje v polnem besedilu

Izbor člankov iz dnevnega časopisja

Zbirka bo nudila elektronsko raziskovanje aktualnega slovenskega dnevnega časopisa in hkrati dragocen elektronski arhiv.

Pri uporabi zbirke boste imeli več možnosti:

- vpogled na skenirano sliko celotne strani časnika;
- vpogled na skeniran članek;
- iskanje po bibliografskih podatkih in po polnem besedilu.

The screenshot shows a Microsoft Internet Explorer window displaying the Lib.si digital library interface. On the left, there is a search form for 'Arhiv člankov' (Article Archive) with fields for 'Prosto' (Free), 'Datum' (Date), 'Naslov' (Title), 'Medij' (Medium), and 'Razvrsti' (Sort). Below the form is a grid of thumbnail images representing different newspaper pages from August 22, 2005. On the right, a large preview window shows a full-page scan of a newspaper article titled 'Milijonu duš je odpustil grehe' (One million souls have been forgiven their sins) by 'Profesor Benedict'. The preview includes several columns of text and a small photograph of three people.

Zbirka je v nastajanju. Posebno pozornost pri tem projektu namenjamo varstvu avtorskih pravic.
Z vsakim založnikom posebej bomo urejali privilegij dostopa javnosti do njegovih besedil.

Tuja znanstvena in strokovna literatura

DOSTOP DO SVETOVNE ZNANSTVENE LITERATURE IN KORISTNIH INFORMACIJ

Številne tuge informacijske vire, med drugim 1.500 knjig in prek 10.000 časopisov, naši uporabniki že vrsto let poznajo pod imenom Mrežnik na spletnem naslovu <http://nuk.uni-lj.si/nuk/mreznik.html>. Dostop do teh virov želimo ponuditi tudi s portala dLib.si.

Znanstvene bibliografije predvsem s področja družboslovja in humanistike vam nudijo bibliografski pregled nad določeno tematiko, preko različnih servisov z elektronsko periodiko in elektronskimi knjigami v

trenutku dostopate do digitalnih vsebin. Med ostalimi zanimivimi viri naj omenimo servis, ki omogoča poslušanje posnetkov klasične glasbe, nacionalne bibliografije drugih evropskih narodov, temeljne enciklopedije, slovensko in evropsko zakonodajo, statistični podatki itn.

Za precejšnje število virov našim članom omogočamo poleg dostopa iz knjižnice oziroma Univerze v Ljubljani tudi dostop od doma ali druge poljubne lokacije.

Pogoji uporabe

Vsebina dLib.si je namenjena samo za lastno uporabo in študijske ter raziskovalne namene.
Reproduciranje je prepovedano.
Strogo je prepovedana neposredna ali posredna uporaba v komercialne namene.

Finančerji

Ministrstvo za kulturo,
blvše Ministrstvo za Šolstvo, znanost in šport,
sedanja Javna agencija za raziskovalno dejavnost,
blvše Ministrstvo za informacijsko družbo in
sedanji Direktorat za informacijsko družbo
pri Ministrstvu za visoko Šolstvo, znanost in tehnologijo,
Open Society Institute Budimpešte

Sponzorji

Mercator
Autocommerce

Sodelavci

I-Rose
Bokosoft
Doseg Plus d.o.o
Geodetski Inštitut Slovenije

www.dlib.si

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNIŽNICA